Ebifayo bye Buganda ebifunze.

Mutesa. ~~Sefe~~ Speek: Ye muzungu eyasooka okutuuka mu Buganda ku Mutesa omwaka 1871. Ye mu kitabo kye agamba 1873.
Stanley yatuuka 1875
Abaprotestante 1877
Mapera Abakatolik. 1879
Ababaka ba Mutesa 1879. Namukadde. Katuluba
Magejo. Kitala bagenda e Bungereza ngabatwalira
Queen Victoria. Mbugo. Nsenso ... Mutesa bye yawereza.
Bakomawo mu 1881. n'ebirabo. Mundu zemmonji 2
buloddo 2 bwa buganga. dozens bizibawo 2 bitala, dozens nkufiro mpya. Rev. T Wilson ye yali omukulembeze.
Mu 1880 Paulo Nalubanjwa. Yozefu Damulira II (Matayo Kirema Omulabi) etc. be basooka okubatizibwa
Kaddu Leo.
Mu 1885 October. Kabaka Mutesa n'afa.
Mwanga II 18.85 Omulangira. Basammula mutabaniwe n'alya nga ye Mwanga II
Okuva 1885 – 1892. Zali ntalo za kavuunkano.
nga 16. Nov. 1885. Yozefu Mukasa yayokebwa oluwedun
mu 1888 Mwanga II. Kabula abakristu – Bukumbi. Omulangira Mutebi Musanji Kiweewa. ~~yagobwa~~ n'alya ngasoma Kisilamu. so yatya okukomolebwa kwe kugobwako amangu abasiramu. yawambibwa ng'ali ne Yoanna Sekamnyo ne Mukyala Kajja.
Omulangira Nsigaliso Kalema n'alya ngasiramuse n'atta ne Kiweewa, n'abalangira abalala. nti Abakristu abaddukira e Kabule babule gwe balyokwata okudda okugoba abasiramu 1888
Mu 1889. Abakristu e Kabula batesa ne Mwanga eyali mu kidduko e Sukuma okumuzzaako Buganda.

kitandikiddwa ~~Rev.~~ Father. Maltese Casolani Omutaliyani mu mwa-
ka 1840. era ekibina ekyo kyali kimazze okukkirizibwa Papa
(Sacra congregatio Fidei) okukola omulimo gwo. Mu ~~kutuka~~ omu-
~~limo gwe~~ bo ekkubo bali befubana ku limo ~~kuyita ku~~ [kuyita n kugenda afamuganyi]
~~kuyita baagala nga bwe~~ kugoberera Nile [Kivve] nga bwe gugenda
gye guzibuka, era okwesaga okuyita mu Saara nga balitidde.
Naye bonna abasoka okwessa ku mulimo 85 ~~obutako~~ [enfuufu kyentana 20] okukoma ~~Cartoum~~
Kartum ne Kondogoro [abamu] ~~omwe~~ bafiira ~~abamu~~, aba[lala] mwe ~~kalwa~~
lira [emyo ne baddangayo nga tibaadobgola] ~~okwandoka obutakyasobola~~ kukola mulimo ennunji ja
gyamu nga mikambwe nyo. ~~Naye~~ [Mu] ~~mu~~ mwaka 1864 Father
Comboni (oluvanyuma eyawebwa obwepiskopi) n'ategeza ~~abati~~
n'azula amagezi amalala aganasobozesa abayigiriza okutuka
mu Africa wakati. ~~wewaawo~~ n'agategeza aba Propaganda
Fide. wewaawo ye bo tibamunyamba, naye amagezi ge
gagasa ~~ba White Fathers abajja okuyigiriza~~ Cardinal Lavigiri-e
eyagunja Ekibina ekirala mu mwaka 1868. ye yakikolera
mu Algeria mu Africa. nga agenderera kuyigiriza Baddugavu
~~kwatyo nga agoberera amagezi Bishop Comboni ge ya-~~
yategezako. ate bwe yaloba nga ne Kabaka Leopord II
[eryatandikira nga 12-14 Sept. 1876]
owa Ababerigi agunze ekibina ekyokumalawo obuddu mu
bantu naye nessa okwo. kwatyo ayite omwo ne aku-
yigiriza Edini mu Africa yonna eyawakati. ~~kwatyo~~. yali
~~[illegible]~~ [Bwe yayanjula ebig ensonga ze era Sacra Cong.]
Fidei n'amulirwa mangu. era n'akkirizibwa, bali abali
bagezezzako ne balemwa ne babagamba, balekere
awo amuggya balabe kyanenyo [kolo] ~~[illegible]~~ Ekigambo ekyo bwe
kyatuka mu Algeria awali ekitebe kyekibina. bonna
ne basanyuka kitalo. ~~Wayita~~ ~~[illegible]~~ achalwa nga batetea
teka lya lugendo, Wayita ebbanga lya myezi 2. ab'okujja
mu Buganda 4 nga baweedde okutegeka. ye Peres
1 Livinhac, [superior] 2 Girault, 3 Lourdel, 4 Barbot, ko 5 Frere
Amans. – Era abalala 5. bo nga bakugenda mu
Tanganyika. – [Kalemo Kyalubale nga bwe baija –] Naye kuba. Lourdel mu Buganda
Ye yakira okumanyikamu bisana tusoke okumulaga
~~[illegible]~~ [kwe wono katono].

Mu 1893. Abasiramu bagana okukola olubiri lwa Kabaka, ne bayisa mu banuli olukwe bajeme. Abazungu bakitegera ne babulira Kabaka ne bakweka aba baganda mu biloke, bwe badumira abanuli okuleka emundu wansi, abaganda ne bazibbaka. abanuli ne batajema. Abasiramu sibaddirira Omugabe wabwe n'abo Magandazi. Kabaka n'agaba tumei Kakunguru basisinkana natete Lumqujja ne zaka - sigwolwa abasiramu ne bagobwa Bunyolo. olwa amasaza gabafudde, omugabe wabwe Magandazi tayonye

Nga 25 June 1893. Abasiramu bajemulukaka ne bawebwa e taza Butambala.

Mu 1893 Abakatoliki bayongerwa Mawokota, Busuju Buwekula. n'obwami bwona

Ate mu gyaddirira emyaka bayongerwa Bupaga, Bugangazzi, Buvuma, Mawogola

Mu 1893 Seminario yatandika Villa Maria ~~e Kubaga~~. olwo ebyamagezi bisoka okuyigirizibwa mu Buganda. Abalenzi abavanga mu Seminario nga be bagezi, babawanga bawandisi ba bami n'akubala.

Nga 27 May 1893 Sir. Gerald Herbert Portal yakola endagano ne Kabaka Mwanga II. Bungereza okubera Omukuumi wa Buganda. ne byongerwako ku ya Captain Lugard. olwa Campuni n'evawo.

Mu 1897 Abantu baaugula aamalwe ne Mwanga. balabira awo. ngali twango mu Buddu. Omugabe nga we Ggogwa ~~Gabriel Kintu~~. bagala okugoba abaliku ~~Abakatoliki~~ n'abazungu. n'Abanuli. e Bukaleba ne bajema. bonna ne bajja okulwanyisa Abakristu. Abaprotestanti n'abakatoliki awamu kwekwatabo n'abazungu, okulwanyisa eggye lya Mwanga ~~n'abanuli~~ e Kabuwoko ne bagobwa aba Mwanga Apolo Mugwanya Kiwingiri Pokino etc
~~Abanuli e Bukaleba~~

nga 14 Aug. 1897 Daudi Chwa II mutabani wa Mwanga n'alangirirwa nga ye Kabaka we Buganda. nga wamwaka +

Awo 1889 Abakristu balwanyisa Abasilamu e
Munkabirwa Busiro ku lwe Buwaya, Lubaga baba-
werekekezza mu Kifunngute, Birikira. Bumpolo.
lwali 5 Oct. 1889. omupi n'omupi abattibwa nkumu.
Mwanga n'adda ku Buganda - e Mengo.
Eri e Bumpolo. Kalema n'Abasiramu gye bawanga
okuzimba ddala. Singo, Busiro. Bulemezi. era amasa-
za ago gazika mpaolwebyizindo obutoto. n'abampolo.
Oluvanyuma e Munkabirwa (lusozi) Busiro. Abakri-
stu balumba abasiramu ne bagoba kkula amalunyi.
n'abanyo ne bawambwanga nkumu mu bibira olw'o
butamanya makubo. be bafula abaddu.
Mu 1890. 18 Dec. Lord K. Lugard ne bamme batuka mu Buganda
n'abawa e Kibanja ekyaliekyo Omukabya, Kati Wandegeya.
Entalo z'Abasilamu obutoto. Kabaka n'olukiiko lwe bateesa
Captain Lugard abayambeko mu ntalo ezo. n'olwekaboka-
bwe Buganda bukumibwanga olw'e Bungereza.
Mu 1892. Abaprotestante n'Abakatoliki basowana ne ba-
lwana bokka, ikwe kugobererwa mu Buddu ne Mwanga II
weebwe. zekoma nga 30 March 1892. Mwanga II n'adda
ku Namulondo. _ Abakunga abap. n'abakatolik nga balesezza
Amasaza Abakatoliki ne bawebwa: Buddu Busujju, Bu-
wekula. Ssese
Mu 1892 Kalema n'afira e Bumpolo. Kawali ye yamutta
Omulangira Nuhu Kyabasinga Mbogo n'amusikira, naye
bwe balaba ngatibakyagasa nebajemuka. nga Nuhu
ajja eri Kabaka Mwanga II. n'atwalibwa e Pwami, nga
26. June 1895. n'azzibwa ku Buganda.
Mu 1892-1893. Abasiramu abo okujemuka okubasa-
nyusa baweebwa Gomba. Busujju Butambala.